

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA

KLASA: 900-01/09-01/9
URBROJ: 347-01/11-5
Zagreb, 12. srpnja 2011.

HŽ Hrvatske željeznice holding d.o.o.
A. Mihanovića 12, Zagreb
n/p Zlatka Rogožara
predsjednik Uprave

**Predmet: Primjena članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o željeznici
(NN br. 75/09)**

Dopisom od 25. studenog 2009. godine, broj i znak: 592/09 zatraženo je mišljenje o postojećem sastavu Uprave HŽ Hrvatske željeznice holding d.o.o. (dalje: HŽ Holding d.o.o.) i Uprava-direktora društava HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o. i HŽ Vuča vlakova d.o.o. vezano za važeću zakonsku regulativu.

Vezano za postojeći upit, temeljem članka 6. stavak 1. točka 5., članka 7. i 10. Zakona o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga (Narodne novine br. 79/07 i 75/09) te članka 27. stavak 2. Zakona o željeznici (Narodne novine br. 123/03, 30/04, 153/05, 79/07, 120/08 i 75/09), ARTZU je utvrdila sljedeće činjenice:

Zakonom o željeznici propisano je:

- da se željeznički sustav temelji na načelu razdvajanja željezničkog prijevoza i željezničke infrastrukture (čl. 3.),
- da je željeznička infrastruktura javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, koji mogu koristiti svi zainteresirani željeznički prijevoznici, pod jednakim uvjetima (čl. 15.),
- da je upravljanje željezničkom infrastrukturom djelatnost od javnog interesa (čl. 16),
- da su osnovne funkcije upravitelja infrastrukture: izgradnja željezničke infrastrukture i investiranje u željezničku infrastrukturu, održavanje i osuvremenjivanje željezničke infrastrukture, upravljanje sustavom sigurnosti željezničke infrastrukture, osiguravanje pristupa i dodjela infrastrukturnih kapaciteta svim željezničkim prijevoznicima, određivanje pristojbi za korištenje infrastrukturnih kapaciteta, izrada i objavljivanje voznog reda te organiziranje i reguliranje željezničkog prijevoza (čl. 16.),

- da upravitelj infrastrukture svojom upravljačkom i kadrovskom strukturom, svojim ustrojstvom i informacijskim sustavom mora biti neovisan od svih ostalih subjekata na tržištu željezničkih usluga (čl. 18. st. 4.),
- da član upravljačkog tijela subjekta na tržištu željezničkih usluga, odnosno član upravljačkog tijela njihovog vladajućeg društva, ako se radi o povezanim društvima u smislu odredbi Zakona o trgovačkim društvima, ne može istodobno biti član upravljačkog tijela upravitelja infrastrukture (čl. 18. st. 5.),
- da ukoliko su upravitelj infrastrukture i subjekt na tržištu željezničkih usluga povezana društva, član upravljačkog tijela upravitelja infrastrukture i član upravljačkog tijela subjekta na tržištu željezničkih usluga ne mogu istodobno biti i članovi upravljačkog tijela njihovog vladajućeg trgovačkog društva (čl. 18. st. 6.).

Članak 18. Zakona o željeznici propisuje niz mjera u svrhu zaštite od sukoba interesa s ciljem osiguranja neovisnosti upravitelja infrastrukture u obavljanju osnovnih funkcija.

HŽ Holding d.o.o. ima se smatrati subjektom na tržištu željezničkih usluga koji kao relevantan sudionik može utjecati na sukobe interesa i neovisnost upravitelja infrastrukture, a što prepoznaje i Zakon o željeznici koji člankom 18. uređuje odnose između HŽ Holdinga d.o.o. kao vladajućeg društva i upravitelja infrastrukture.

Temeljem Izjave o osnivanju HŽ Infrastrukture d.o.o. njegovu Skupštinu čini društvo HŽ Holding d.o.o. (što znači njegova uprava koja zastupa i predstavlja to društvo).

Upravu HŽ Holdinga d.o.o. čine i direktori, članovi uprave prijevoznika u sustavu HŽ koncerna i to: HŽ Vuče vlakova d.o.o. i HŽ Cargo d.o.o. i HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. te predsjednik uprave.

Skupština upravitelja infrastrukture između ostalog odlučuje o imenovanju i opozivu članova uprave, o upotrebi ostvarene dobiti te donosi poslovni plan.

Zbog svog sastava skupštine upravitelja infrastrukture (članovi uprave prijevoznika) moguće je da odluke mogu ugroziti interese upravitelja infrastrukture, a pogodovati interesima onih povezanih društava koje predstavljaju. Ovakav sastav Uprave HŽ Holdinga d.o.o. predstavlja mogućnost negativnog utjecaja na neovisnost upravitelja infrastrukture, i to u vlasničko-upravljačkom smislu, te u konačnici može dovesti do sukoba interesa na štetu upravitelja infrastrukture.

Zaštita tržišnog natjecanja na području tržišta željezničkih usluga kao nadležnost ARTZU ogleda se u obvezi na reakciju kada dođe do diskriminacije, ali i na intervenciju onda kada se stvore uvjeti koji omogućavaju diskriminaciju.

Potencijalna diskriminacija se sastoji u povlaštenom položaju prijevoznika u sastavu HŽ koncerna i njihovom potencijalnom utjecaju na poslovanje upravitelja infrastrukture, a koji utjecaj ne bi imali prijevoznici izvan HŽ sustava. Time se

ostvaruje situacija koja u budućnosti može rezultirati sukobom interesa odnosno utjecajem na neovisnot upravitelja infrastrukture te diskriminaciju drugih prijevoznika koji bi bili izvan sustava HŽ koncerna.

Slijedom navedenih utvrđenja ARTZU donosi sljedeće

M I Š L J E N J E

1. Sastav Uprave HŽ Holdinga d.o.o. a koji prema Izjavi o osnivanju HŽ Infrastrukture d.o.o. predstavlja Skupštinu HŽ Infrastrukture d.o.o., u kojem se nalaze članovi uprave prijevoznika (subjekti na tržištu željezničkih usluga u sastavu HŽ koncerna) suprotan je članku 18. st. 6. Zakona o željeznici i mogao bi dovesti do diskriminacije na tržištu željezničkih usluga.
2. Skupština HŽ Holdinga d.o.o. u primjerenom će roku ispraviti ovu nesuglasnost sa Zakonom.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Goran Matešić

DNA:

1. HŽ Hrvatske željeznice holding d.o.o.,
Zagreb, A. Mihanovića 12
2. HŽ Infrastruktura d.o.o.,
Zagreb, A. Mihanovića 12
3. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
Kabinet ministra, Ministar Božidar Kalmeta
Zagreb, Prisavlje 14,
4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
Uprava Željezničkog prometa, Zagreb, Prisavlje 14,
5. Pismohrana, ovdje

